

FIGUR- FESTSPILLENE Tønsberg

24.-26.
JANUAR
2020

HOVEDARRANGØR:

FESTIVALSTEDER

VELKOMMEN TIL FIGURFESTSPILLENE!

UNIMA Norge - forening for figurteater og tre av Tønsberg-regionens teaterscener; Papirhuset Teater, Nøtterøy Kulturhus og Tønsberg og Færder litteraturhusbibliotek ønsker velkommen til de aller første Figurfestspillene i Tønsberg!

UNIMA arbeider for å fremme interessen for, kunnskap om og utbredelse av figurteater i Norge. Figurfestspillene arrangeres for å synliggjøre og samle de rundt 60 teatrene og gruppene som produserer figurteater i Norge. De siste årene har vi manglet en møteplass. Figurteatermiljøet har vært spredt i

Den kulturelle skolesekken, i barnehagene og bibliotekene, i teatrene, kulturhus og på festivaler.

Figurfestspillene er til for at alle disse aktørene skal kunne møtes, se hverandres kunst og inspirere hverandre. Men figurfestspillene er først og fremst til for publikum! PUBLIKUM!

Bli med på alt eller litt av det vi kan tilby, alt etter hva du tror kan passe for deg! Lær figurteaterkunsten å kjenne. Festivalkomiteen ønsker deg hjertelig velkommen!

Hilsen festivalkomiteén

Anne Helgesen,
kunstnerisk leder
Foto: Aurora Wilhelmine
Linchausen.

Pia Gullichsen,
produsent
Foto: Una Bratlie

Henriette Grøtting Kihle,
artist- og frivilligansvarlig

STØPERIET:

Rambergveien 11, Tønsberg

TØNSBERG OG FÆRDER BIBLIOTEK:

Storgaten 16, Tønsberg

PAPIRHUSET:

St. Olavs gate 16b, Tønsberg

NØTTERØY KULTURHUS:

Tinghaugveien 14, Borgheim

BREAKFAST (SPIRET):

Møllergaten 6, Tønsberg

DET GLADE ARKIV:

Munkegaten 12, Tønsberg

TJØME BIBLIOTEK:

Rødsgata 36, Tjøme

Redaktør:

Ida Welhaven Heiberg

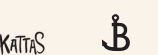
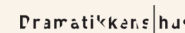
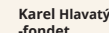
Profildesign og nettsider:
Breakfast

Forsidebilde: Fra «Corpus»,
foto: Tormod Lindgren

Nettside: figurfestspillene.no /
Facebook / Instagram @figurfestspillene
/ #figurfestspillene

Vi takker alle som har støttet festivalen
økonomisk eller med sin frivillige innsats!

SAMARBEIDSPARTNERE:

FREDAG 24.01

10.00–11.00 OG 12.30–13.30
RUFFEN – DET STORE EGGRØVERIET

Kvadratteateret
Tønsberg og Færder bibliotek

11.00–17.00 KONFERANSE:
FORTID, NÅTID OG FRAMTID
FOR NORSK FIGURTEATER

Papirhuset / Teatersalen

13.30 GIGANTVANDRING
Tønsberg og Færder bibliotek

20.00–21.00 FORESTILLING
CHAMBRE NOIRE / Plexus Polaire
& Figurteatret i Nordland
Nøtterøy Kulturhus / Amfi

21.30–02.00 FIGURKRO
MED TRE BUKTALERE
Papirhuset

LØRDAG 25.01

10.00–17.00 WORKSHOP
BRUNSKILL & GRIMES
Papirhuset / Prøvesalen

10.00 ÅPNING AV KAREL
HLAVATÝ-UTSTILLINGEN
Utstillingen holder åpent til kl 17.00
Breakfast (Spiret)

11.00–17.00 DUKKEVERKSTED
KAREL HLA VATÝ (drop in, for barn)
Breakfast (Spiret)

12.00–12.30 FORESTILLING
PÅ TUR / Baldrian og Musa
Tønsberg og Færder Bibliotek

12.45–13.30 FORESTILLING
RIKKE-PETRIKKE OG RAMPEROMMET
Oslo Nye & Unge Viken
Papirhuset / Teatersalen

13.30–14.30 FIGURPARADE FRA
TØNSBERG OG FÆRDER BIBLIOTEK
via torvet til Spiret. NB! Værfobehold

14.00–18.00 SIRKUSUTSTILLING
Det glade arkiv

15.30–16.00 FORESTILLING
PÅ TUR / Baldrian og Musa
Tjøme bibliotek

16.45–17.30 FORESTILLING
CORPUS / Corpus Teater
Papirhuset / Blackbox

18.00–19.30 FORESTILLING
1537 DANSKETID / Statsteatret
Papirhuset / Teatersalen

20.30–23.00 FIGURKRO MED
SKROMLEHJULET, OPEN WINDOW
THEATRE OG PUPPET SLAM.
Papirhuset

SØNDAG 26.01

10.00–17.00 WORKSHOP
BRUNSKILL & GRIMES
Papirhuset / Prøvesalen

10.00–17.00 UTSTILLING
KAREL HLA VATÝ
Breakfast (Spiret)

10.00–17.00 DUKKEVERKSTED
KAREL HLA VATÝ
(drop in, for barn og voksne)
Breakfast (Spiret)

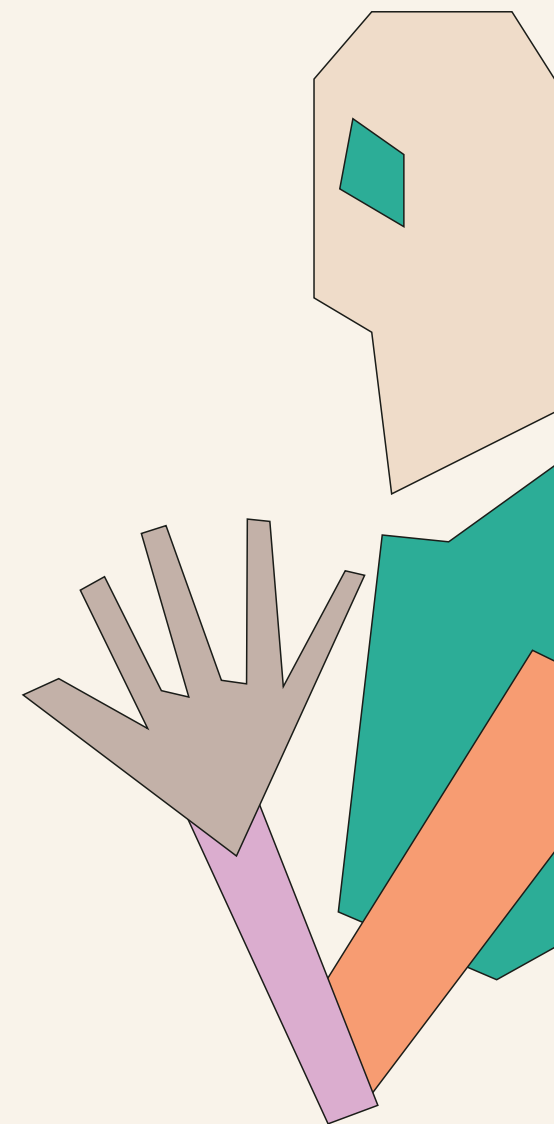
11.00–11.30 FORESTILLING
LILLE TRILLE / Wiche
Levinsen Productions
Papirhuset / Teatersalen

12.00–13.00 FORESTILLING
TROLLET SOM IKKE KUNNE TELLES
Teater Avatar og Unge Viken
Papirhuset / Blackbox

13.30–14.00 FORESTILLING
RULLE / Wiche
Levinsen Productions
Papirhuset / Teatersalen

15.00–15.30 FORESTILLING
TRILLE / Wiche
Levinsen Productions
Papirhuset / Teatersalen

16.00–19.00 FORESTILLING
ETTERSNAKK / Avslutnings-
arrangement med servering
Åpent for alle / Papirhuset

FORESTILLINGENE

RUFFEN – DET STORE EGGRØVERIET

KVADRATTEATERET

Vinnerforestillingen i Deichmanske biblioteks konkurranse om beste teaterproduksjon er en dramatisering av Tor Åge Bringsværds barnebok om sjøormen «Ruffen».

Kvadratteatret har base i Oslo og består av Andrea Mølmen, Andrea Norvik Jervell, Henrik Tidemann og Hafliði Arnar. De er utdannet ved teaterutdanningen i Verdal (HINT). De har som mål å lage umiddelbart og nyskapende teater for barn og voksne.

Foto: Andrea Jervell

HVOR:
TØNSBERG OG
FÆRDER BIBLIOTEK

NÅR:
FREDAG 24. JANUAR
10.00–11.00
OG 12.30–13.30

PASSER FOR:
BARN FRA 4 ÅR
OG OPPOVER.

CHAMBRE NOIRE

PLEXUS POLAIRE

Forestillingen bygger på Sara Stridsbergs roman om Valerie Solanas, «Drømme-fakultetet», og er en vill hallusinasjon rundt Solanas' dødsleie. Forestillingen er skapt av Yngvild Aspeli og hennes kompani Plexus Polaire. Solanas var en intellektuell feminist, psykolog, narkoman, prostituert, og psykiatrisk pasient. Hun er kjent for sitt radikale manifest SCUM, og for sitt drapsforsøk på Andy Warhol.

Plexus Polaire har produsert fire forestillinger: «Signaler» (2011), «Opera Opaque» (2013), «Aske» (2014) og «Chambre noire» (2017). Nyeste produksjon er «Moby Dick», som har premiere i 2020.

Foto: Stas Levshin

HVOR:
NØTTERØY KULTURHUS /
AMFI

NÅR:
FREDAG 24. JANUAR
20.00–21.00

PASSER FOR:
UNGDOM OG VOKSNE

KOSEPUTA I PARIS

TEATER FUSENTAST

Jaap den Hertog spiller enmannsteater med fire tilskuere per forestilling. Kalle klarer seg ikke uten koseputa si. Ikke en gang når han drar til Paris med sin datter Sofie. Alt går bra, til koseputa detter ned fra Eiffeltårnet! Stykket er basert på den svenske barneboken med samme tittel av Gunna Gråhs, Arne Norlin og Håkan Jaensson.

Et panopticum er et enmannsteater som spilles på Nord-Europas minste teater-scene. Det er et spesiallaget titteskap med fire små glugger, én til hver tilskuer. Spilleformen er basert på en urgammel tradisjon fra Midtøsten.

HVOR:
PAPIRHUSET

NÅR:
I PAUSENE 24.
OG 25. JANUAR

PASSER FOR:
ALLE

Foto: Yngvild Sæter

Foto: Henrik Tuxen Valeur

PÅ TUR

BALDRIAN OG MUSA

«På tur» er en figurteaterforestilling hvor det skapes en verden der det umulige blir mulig, naturlovene oppheves og ingen vet hvilken vei eplene faller. Fantasien er drivkraften, og det hverdagslige blir fantastisk.

Forestillingen er av og med figurspiller Giert Werring. Han utdannet seg til førskolelærer på 1970-tallet, og utviklet alt den gangen forestillingen om den lille mannen Baldrian og den rampete musa, et klassisk hanskedukketateater med faste figurer. Giert er også med som veileder og mentor i oppstarten av Figurfestspillene i Tønsberg.

HVOR:
TØNSBERG OG FÆRDER BIBLIOTEK
OG TJØME BIBLIOTEK

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR
15.30–16.00

PASSER FOR:
BARN FRA 3 ÅR

RIKKE-PETRIKKE OG RAMPEROMMET

OSLO NYE & UNGE VIKEN

Hvorfor er det mørkt om natta? Hva var jorden før Big Bang? Finnes Ingenting? Hvorfor må man gå på skolen? Rikke vil ikke legge seg. Og hun vil helst ikke gå på skolen i morgen. Hun har viktigere ting å bruke tiden sin på. Som å lete etter romvesener. Rikke haler ut leggetiden og driver pappa til vanvidd. Men når fantasien får løpe fritt, dukker det også opp en skummel type som vil ha alt i boks – inkludert Rikkens fantasi. Rikke må kjempe for å vinne tilbake kontrollen over rommet sitt!

Ester Marie Grenersen har skrevet manus, forestillingen har hatt en oppsetning på Unge Viken (Akershus teater, og hadde nypremiere på Oslo Nye Teater 17. januar 2020.

Foto: Lars Opstad

HVOR:
PAPIRHUSET / TEATERSALEN

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR 12.45–13.30

PASSER FOR:
BARN FRA 6 ÅR

Foto: Lars Opstad

TROLLET SOM IKKE KUNNE TELLES

~~OSLO NYE & UNGE VIKEN~~

Mons Ivar er sju år. Han synes ikke det er så lett å være seg selv eller gjøre som han selv vil, og matteprøven på skolen gir ham en vond klump i magen. Det har ikke faren hans, Syvert, mye forståelse for. Han driver nemlig med regnskap, og mener at alt kan telles! En dag rømmer Mons Ivar fra skolen, og samme natt dukker det opp et troll på rommet hans. «Trollet som ikke kunne telles» problematiserer prestasjonspresset som barn og unge møter både i skole- og familieliv. Ikke alt som teller kan telles – og ikke alt som telles teller!

Stykket er skrevet av Gunnar Gjermundsen og inngår i en satsning fra Dramatikkens hus. Akershus teater har fast base på Lillestrøm, og har nylig skiftet navn til Unge Viken.

HVOR:
PAPIRHUSET / BLACKBOX

NÅR:
SØNDAG 26. JANUAR 12.00–13.00

PASSER FOR:
BARN FRA 6 ÅR

LILLE TRILLE, RULLE OG TRILLE

WICHE LEVINSEN PRODUCTIONS

Wiche Levinsen Productions skaper forestillinger som kombinerer fysisk teater, dans og pantomime. Historiene blir fortalt gjennom skuespillernes kroppspråk og bevegelser.

Ensemblet samarbeider tett med Claire Heggen fra Théâtre du mouvement i Paris. Heggen har utviklet en bevegelses-kunst over de siste førti årene. Basert på arbeidet til Meyerhold og Etienne Decroux.

Yvonne Wiche Levinsen er fra Sveits. Etter utdanning som fysisk skuespiller fra School of Stage Arts i Danmark (2003–2006), flyttet hun høsten 2006 til Fredrikstad. Hun har bakgrunn innenfor bevegelse og dans, og er også feldenkraispedagog. Ved siden av å produsere fysisk teater og danseforestillinger, er hun medlem av Dansekunst Østfold, og jobber for å etablere et aktivt dansemiljø i fylket.

Foto: Morten Marius Apenes

LILLE TRILLE

HVOR:
PAPIRHUSET /
TEATERSALEN

NÅR:
SØNDAG
26. JANUAR
11.00–11.30

PASSER FOR:
SPEDBARN MED
VOKSEN LEDSAGER

RULLE

HVOR:
PAPIRHUSET /
TEATERSALEN

NÅR:
SØNDAG
26. JANUAR
13.30–14.00

PASSER FOR:
BARN 3-6 ÅR

TRILLE

HVOR:
PAPIRHUSET /
TEATERSALEN

NÅR:
SØNDAG
26. JANUAR
15.00–15.30

PASSER FOR:
BARN 2-3 ÅR MED
VOKSEN LEDSAGER

CORPUS

CORPUS TEATER

Scenen er en operasjonsstue. Edda skal opereres, og blir forberedt på situasjonen av sykepleierne før hun får narkose. Når Edda sovner, ser hun i drømme sin egen kropp ligge på sengen samtidig som hun kommer til et naturlandskap med dyr, planter og trær. Hun forstår hva dyr og trær sier og snakker med dem. Så må hun tilbake, til livet, til operasjonsrommet og moren som sitter på venterommet. Hun våkner opp, ingen ser hva hun har opplevd. Operasjonen har gått bra. Men hva skjedde mens hun sov, var det bare en drøm? Teksten er skrevet av den prisbelønte forfatteren Aina Villanger.

Teater Corpus ledes av instruktør og scenograf Tormod Lindgren, som har jobbet innen mange teatersjangere. Hans første erfaring med figurteater @lice på Riksteatret og Rikskonsertene som han fikk Heddaprisen for. Tormod Lindgren har sin utdanning fra KhiO og har også en master i scenografi.

Foto: Tormod Lindgren

HVOR:
PAPIRHUSET / BLACKBOX

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR 16.45–17.30

PASSER FOR:
BARN OVER 7 ÅR

1537 DANSKETID

STATSTEATRET

Hva skjedde med Norge på veien fra ~~re-formasjonen~~ i 1537 til Eidsvoll i 1814? Hva skjedde i disse mørklagte århundrene? Eller var årene slett ikke mørke, men fulle av lys og framtidshåp? Statsteatret har gjennom sin forestillingsserie satt seg fore å nyskrive og nyspille norges historien.

Velkommen til en reise i religion, rikdom, språk, sex og slaveri. Vi møter en mystisk dansk teatertrupp på sin vei mellom norske fjorder for å frelse frosne sjeler fra katolsk undergang.

Statsteateret er et kompani som satser sterkt på skuespillerkunsten, mens scenografi, rekvisitter og kostymer er tilsynelatende skjødesløst behandlet. I tillegg til å behandle Norgeshistorien, har de også valgt å ta for seg ulike scenekunstsjangere. I «1537 – Dansketid» anvender de figurteater som en del av uttrykksformen.

Foto: Jarle Aasland

HVOR:
PAPIRHUSET / TEATERSALEN

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR 18.00

PASSER FOR:
UNGDOM OG VOKSNE

WORKSHOP BRUNSKILL & GRIMES

Et to-dagers verksted for figurmakere, designere, skuespillere og andre kreative folk som er interessert i prosessen det er å designe, lage og tilpasse en figur som skal brukes i forestilling. Kurset er en strålende anledning for deg til å utfordre kunnskap du allerede har, og lære triks som vil gjøre deg bedre. Du vil forlate kurset med en verktøykasse full av tips og ideer til bruk i ditt videre arbeid med figurteater, uansett nivå.

HVOR:
PAPIRHUSET / PRØVESALEN

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR 10.00–17.00
(MODUL 1) OG SØNDAG 26.
JANUAR 10.00–17.00 (MODUL 2)

PASSER FOR:
FIGURMAKERE, DESIGNERE,
SKUESPILLERE OG ANDRE
KREATIVE FOLK

Foto: Leon Puplett

WORKSHOP GIGANTER

Et tre-dagers figurverksted som dreier seg om å spille i grupper, med store figurer. Det er en planlagt progresjon gjennom de tre dagene. Se detaljert beskrivelse på figurfestspillene.no

På slutten av dag to og tre kl 17. 00 er det visning, gratis for alle som ønsker å se.

Foto: Sam Heath

HVOR:
STØPERIET

NÅR:
TIRSDAG 21. TIL TORSDAG
23. JANUAR, 10.00–17.00

DUKKEVERKSTED KAREL HLAVATÝ

Barn og voksne lærer å lage teaterdukker etter oppskriftene i Hlavatýs bok «Dukke-teater». Et lekende, kontinuerlig verksted (drop-in) der deltakerne oppmuntres til å være oppfinnsomme og utprøvende. Enkle ideer fra Hlavatýs bok brukes som springbrett til egenproduksjon av dukker. Kursleder er Adam Bartley.

HVOR:
BREAKFAST (SPIRET)

NÅR:
LØRDAG 25. JANUAR, 11.00–17.00
OG SØNDAG 26. JANUAR, 11.00–15.00

FOR:
DROP IN FOR BARN

UTSTILLING SIRKUSUTSTILLING

Herman Berthelsen har gjennom 40 år samlet informasjon om sirkus og gjøglere i Norge. Gjennom disse årene har han samlet opp et stort arkiv med informasjon om omreisende gjøglere i Norge gjennom tidene. Han har også skrevet flere bøker om temaet, og har samlet mange tusen sirkusplakater og bilder av artister. Utstillingen inneholder et showroom med buktalerdukker, sirkusfigurer og andre artefakter fra sirkusverdenen. Berthelsen har med sitt arbeid innlemmet gjøglere og sirkus i teaterhistorien, der de rettmessig hører hjemme.

Utstillingen er gratis.

Foto: Det glade arkiv

HVOR:
DET GLADE ARKIV

NÅR:
Lørdag 25. januar 14.00–18.00

PASSER FOR:
ALLE

Foto: Øivind Skar

UTSTILLING

KAREL HLAVATÝ

Den tsjekkiske figurteaterkunstneren Karel Hlavatý (1919-1988) kom til Norge som politisk flyktning i 1968. Han startet straks sin figurteaterundervisning innen norsk teater og publikum. Hlavatý lærte norske institusjonsteatre at figurteater kan spilles på store scener. Han ble pedagog ved norske lærerhøgskoler. Og han laget figurer for NRK fjernsynet, den mest populære av dem alle ble Titten Tei. Utstillingen inneholder mer enn hundre dukker, tegninger, fotografier og teatermodeller fra Hlavatýs hånd, og har en hel avdeling med ulike utgaver av Titten Tei. Karel Hlavatýs datter Miriam Hlavatý åpner utstillingen (lørdag 25. januar kl 10), og forteller om sin far.

Utstillingen er gratis.

HVOR:
BREAKFAST (SPIRET)

NÅR:
Lørdag 25. og søndag
26. januar fra 10.00-17.00

PASSER FOR:
ALLE

Foto: Øivind Skar

ANDRE ARRANGEMENTER:

KONFERANSE

FORTID, NÅTID OG FRAMTID FOR NORSK FIGURTEATER

Yngvild Aspeli fra Plexus Polaire og Jimmy Grimes fra Brunskill & Grimes snakker om faget. Knut Alfsen fra Norsk Skuespillerforbundet og Dordi Strøm fra Norske scenogafer og Monica Boracco fra Dramatikerforbundet snakker om organisering av figurteaterkunstnere.

Elisabeth Kværne snakker om og demonstrerer Norges eldste figurspilltradisjon – langeleik med dansedukker.

Line Rossvoll fra Dramatikkens Hus, Preben Faye-Schjøld fra Figurteatret i Nordland, Scenekunstkonsulent i Kulturrådet Jørgen Knutsen, Anne Stray fra figurspillerutdanningen ved Oslo MET og Guri Birkeland fra Norsk Scenekunstbruk snakker om hvordan de vil være med å fremme figurteaterkunsten framover.

Det blir servert lunsj underveis, og varm mat etter at seminaret er ferdig.

HVOR:
PAPIRHUSET / TEATERSALEN

NÅR:
FREDAG 24. JANUAR 11.00-17.00

FOR:
ALLE SOM ER INTERESSERT

VISNING AV ARBEIDER FRA WORKSHOP GIGANTER

Foto: Sam Heath

HVOR:
TØNSBERG OG FÆRDER BIBLIOTEK

NÅR:
FREDAG 24. JANUAR 13:30-14:00

PASSER FOR:
ALLE

FIGURKRO

Foto: Cecilie Schilling

CECILIE SCHILLING

Hun er fra Svelvik og arbeider både som sanger, skuespiller, figurspiller og buktaler. Under festivalen Figur i Fossekleiva i høst spilte hun forestillingen «Double», og fra denne buktaler hun operasang for sitt alter ego «Diva». Nummeret er Figur i Fossekleivas gave til de nystartede Furfestspillene i Tønsberg.

HERMAN BERTHELSEN

Berthelsen er kjent både som tryllekunstner og buktaler. Han driver dessuten Det Glade Arkiv i Tønsberg og holder også sitt private sirkusmuseum åpent under Furfestspillene.

Foto: Det glade arkiv

JAN ROBERT HENRIKSEN

Henriksen er en Tønsbergbasert buktaler-artist. Han har utviklet skapt flere helaftens buktalershow. Hans mest ufordragelige dukke er fuglen Konrad. Konrad er likevel velkommen, for morsom er han!

OPEN WINDOW THEATRE

Dominika Minkacz-Sira har sin teaterutdannelse fra sitt hjemland Polen, men driver nå Open Window Theatre i Bergen. Teatret viser utdrag fra «Snill», en forestilling basert på Gro Dahles barnebok.

Foto: Gosia Glogowska-Opyd

Foto: Frits Holm Johansen

FIGURPARADE

Lørdag 25. januar kl 13 inviterer vi til figurparade gjennom Tønsbergs gater! Vi vil presentere et tversnitt av det mangfoldet som figurteateret representerer; alt fra bittesmått til kjempestort. Paraden starter ved biblioteket, og ender på Spiret der utstillingen av Karel Hlavatýs nettopp er åpnet.

Paradesjef Anja Boman har har bl.a. vært programsjef og koordinator for den årlige paraden under Tønsberg Middelalderfestival i ti år. NB! Værforbehold, sjekk figurfestspillene.no

SKROMLEHJULET FIGURTEATER

Skromlehjulet Figurteater fra Stavanger spiller den ordløse sketsjen, Daten. Figuren i sketsjen er skuespiller i sitt eget teater, uten begrensninger spiller han ut seg selv i kjærlighetens mystiske drama både med alvor og humor. Ide og regi: Roque Jimenez Palacios. Dukkeanimasjon: Roque Jimenez Palacios og Liv Kjersti Iversen.

Foto: Heta Kerokoski

PUPPET SLAM

Puppet slam er figurteater i kortformat for voksne. Det kan være en scene fra en forestilling eller en frittstående scene, et musikalsk dukkenummer, dansende skygger, et figureksperiment, hva som helst. Maks lengde på scenen er 7 minutter og maks riggetid er 5 minutter. Figurspiller Ragni Halle som leder Puppet Slam på Papirhuset kan kontaktes: ragni.halle@hotmail.com.

YNGVILD ASPELI

EN NORSK VERDENSTJERNE

Intervjuet av Ida Welhaven Heiberg
Foto: Kristin Aafløy Opdan

En vårdag i 2011 sitter tretti attenåringer og læreren deres på Papirhuset i Tønsberg. Stykket de ser, heter «Signaler», en figurteaterforestilling skapt og fremført av Yngvild Aspelis.

Forestillingen er basert på en novelle av Bjarte Breiteig. I sentrum av historien er en mann som har mistet en hånd i en ulykke, og som lever hjemsoekt av fantomsmerter i en kroppsdel som ikke lenger finnes. Fra dette punktet vikler det seg ut en parallellhistorie om savn; fantomsmerter kommer ikke bare fra tapte kroppsdelar.

Ni år senere har mye skjedd. «Signaler» var Yngvild Aspelis avgangsforestilling, og ble utgangspunktet for en strålende karriere i det globale figurteatermiljøet, hvor hun nå er en stor stjerne.

Jeg begynner litt forsiktig, med å be om forhistorien til hvem og hvor hun er i dag.

Kan du begynne med å fortelle om deg selv og din vei dit du er nå?

Jeg er født i Hamar og vokste opp i Slidre i Valdres. Jeg gikk på Stange videregående skole, på musikk, dans og drama. Veldig mange av dem som jeg ble kjent med på videregående jobber jeg fortsatt sammen med, både musikere, komponister, scenografer og flere.

Etter videregående dro jeg til Paris, på École Jaques Lecoq, hvor jeg tok en toårig fysisk teaterutdannelse. Lecoq er en internasjonal skole. Jeg har alltid vært veldig glad i å lage ting, og på den skolen jobbet vi mye med masker, med

kostymer, med hvordan kroppen kan forandre seg. Og der de andre kanskje ofte syntes dette var ganske slitsomt, så syntes jeg det var det aller beste av alt vi gjorde.

Deretter gikk jeg tre år på École Nationale Supérieure des Arts de la Marionnette (ESNAM), figurteaterhøyskolen i Charleville. Det var en veldig annerledes utdannelse. Der hvor man på Lecoq jobber i store grupper med veldig mange elever, og hvor det er gruppa som er i sentrum, er det i Charleville noen få elever som jobber sammen, i tre år. Og her var det et veldig fokus på det jeg nevnte: finn ditt eget uttrykk. Disse to veldig ulike måtene å lære på og å jobbe på har begge vært viktige for meg. De representerer to veldig forskjellige innfallsvinkler.

La oss snakke om forestillingen «Chambre noire». Den er jo basert på Sara Stridsbergs roman «Drømmefakultetet», som hun fikk Nordisk råds litteraturpris for. Jeg ser at du bruker litterære forelegg i nesten alle de forestillingene du har laget hittil, kanskje du først kan si noe om det?

Jeg jobber alltid med et litterært verk som utgangspunkt, i hvert fall har jeg gjort det til nå. Jeg leter etter en historie, og i møtet med en forfatterstemme finner jeg en ramme eller en form, som tematikken kan fortelles gjennom. Jeg synes det er veldig spennende å finne ut hvordan jeg kan «oversette» teksten til mitt scenespråk. Stridsberg klarer

å gå ned i det mørke og vanskelige og transformere det til poesi og skjønnhet, til noe menneskelig. I tillegg til at språket hennes slo meg i bakken, så rørte romanen meg, fordi den er både ekstremt trist og veldig morsom. Den er voldsom og var, provoserende og poetisk, den har alle kontrastene i seg. «Drømmefakultetet» åpner en samtale om objektivisering av kvinnekroppen, om seksualitet og maktmisbruk, på fysisk, psykologisk og politisk plan. Solanas var enda en av disse kvinnene som forsvant ned i historiens søppelkasse og ble glemt, redusert til den gale dama som ville fjerne alle menn og som skøyt Andy Warhol. Hun er blitt forflatet til ett aspekt, mens hun selvfølgelig var et komplekst menneske. Jeg ønsker å få frem hvor trist denne reduksjonen av kvinner opp igjennom historien er, og at den er en stor og viktig del av feminismens historie. For Valerie Solanas var en ekstremt intelligent, høyt utdannet og karismatisk kvinne. Hun viser oss en annen virkelighet i det hun skriver, og at det faktisk er mulig med en annen virkelighet.

En lengre versjon av dette intervjuet finner du på figurfestspillene.no

YVONNE WICHE LEVINSEN

FASCINERT AV MATERIALER

Intervjuet av Ida Welhaven Heiberg
Foto: Kristin Aafløy Opdan

Wiche Levinsen Productions er et spennende innslag i Figurfestivalens program, med stykkene «Rulle», «Trille» og «Lille Trille». Teater for de aller minste, ja sogar for spedbarna?

Hun forteller selv om sitt formspråk:

Jeg er utdannet innen dans. Jeg har danset mye, jeg er veldig interessert i funksjonelle bevegelser. Etter hvert ble jeg fascinert av materialer, og jeg bruker objekter og materialer for å fortelle mine historier. Jeg synes det er utrolig spennende å få delta på en figurteaterfestival, jeg er jo ikke en marionettist, men jeg bruker jo teknikker som man også bruker når man animerer et objekt.

Det har vært en utrolig fin reise i disse siste to årene, jeg har jo hatt en solo-

forestilling som jeg har produsert for en god del år siden, «Rolling Stories». Det er en slags utforskning med utgangspunkt i min fascinasjon for objekter. Enkelt sagt er det slik at jeg tar et objekt og prøver å se hva slags historie jeg kan fortelle gjennom det. Anne Mali Sæther (norsk teaterregissør, dramatiker og skuespiller, sentral i norsk figurteater [red. anm.]), har vært en utrolig fin støtte for meg. Hun er viktig i figurteatermiljøet, hun støtter mange unge kunstnere. Etter at hun så «Rolling Stories» sa hun: «Vet du hva, du må jo gjøre noe for de aller minste, dem fra null til tre år!» Og da var jeg litt sånn: «Hæ? Nei ... de trenger da ikke teater ...» Ja, jeg var litt der .... nå ler jeg av min egen reaksjon, av at jeg ikke forstod.

Men så ble det bestemt at jeg skulle gjøre dette, og vi prøvet det ut. Og det

var så nydelig å spille for de små, de var jo bare helt med! De kan jo ikke si så mye, men «baller!» kan de si, ett-til-toåringene, og da jeg så reaksjonene deres, gjenopplevde jeg den fascinasjonen jeg selv har for objekter. For eksempel når disse ballene beveger seg ... jeg har alltid syntet det er så spennende å se på materialer og objekter som beveger seg, og denne opplevelsen gjenkjente jeg hos barna. Når vi åpner sekken med fem hundre baller i ... barna blir jo helt ekstatisk, helt ville! Jeg tror det ligger noe grunnleggende i dette å være i kontakt med naturlovene. Dette er essensen i det jeg jobber med.

Dette å lage teater for helt små barn; er det flere som driver med det, eller er det noe nytt?

Det er en del år siden de første begynte. Jeg kom først innpå etter en stund, men jeg fikk også støtte, til det første trinnet for de aller minste. Jeg skal fortsette å lage forestillinger for barn, men også for voksne. Det er en stor berikelse å jobbe for forskjellige målgrupper.

Forestillingen for spedbarn er enda mer abstrakt enn de andre to, å starte med det var litt skummelt, men det fungerte. Man må spille veldig nært med de små, en og en, man må lage en liten scene for hver av dem.

Jeg avslutter intervjuet, og tenker på hvor heldige barna som får oppleve disse forestillingene er. Vi vet jo alle at barn trenger respons og bekreftelse på det de selv holder på med. Følg en ettåring en dag og se hvordan barnet forholder seg til tingene rundt seg; alle sanser er i sving, alt må prøves. Jeg føler meg sikker på at forestillingene til Wiche Levinsen Productions skaper en gjenklang hos de små, stimulerer dem og egger dem til videre utforskning av verden. Og dessuten lærer de helt fra starten av noe om teater, om scene, om hva det er å være publikum, å oppleve kunst i et fellesskap.

Foto: Morten Marius Apenes

En lengre versjon av dette intervjuet finner du på figurfestspillene.no

KLARA, VILLSVINET OG DEN LILLE MUSIKKFABRIKKEN

LØR 18. APR
KL. 18.00

Oslo-Filharmonien fyller 100 år og feirer med en eventyrlig familieforestilling som skal på turné over hele landet med Riksteatret!

Med figurteaterkompaniet Wakka Wakka, Oslo-Filharmonien og Animando!

RIKST
NØTTERØY
KULTURHUS
TEATRET

Billetter: 33 40 20 01 • man - fre kl. 10.00 - 13.00 - 1 time før forestilling • www.notteroy.kulturhus.no

FIGUR I FOSSEKLEIVA

INTERNATIONAL
FESTIVAL OF PUPPETRY
AND VISUAL THEATRE
6.-11. OKTOBER 2020

CIE LA PENDUE (FRANKRIKE)
TARUMBA (PORTUGAL)
PICKLED IMAGE (STORBRITANNIA)
DAMÚZA (TSJEKKIA)
JUDITH HOPE (STORBRITANNIA)
- MED FLERE
(PROGRAMMET LANSERES I MAI)

FESTIVALBUSS
PARADE
MASTERCLASS
UTSTILLING OG
FAGLIG FORUM

WWW.FIGURIFOSSEKLEIVA.NO

FOSSEKLEIVA KULTURSENTER, BERGERVEIEN 2B, 3075 BERGER
WWW.FOSSEKLEIVA.NO - VESTFOLDMUSEENE.NO / BERGER-MUSEUM

FOSSEKLEIVA
KULTURSENTER

GO FIGURE!

Festival for figurteater
og visuell scenekunst i Oslo
2. - 6. juni 2020

UTSTILLING

KAREL HLAVATÝ MED TITTEN TEI

STED: HOS BREAKFAST
(SPIRET) I TØNSBERG

FIGURFESTSPILLENE.NO

Design by Breakfast